

Šiandien Panevėžio miesto savivaldybės Tarybos posėdyje bus sprendžiamas Šiaurinės gatvės likimas. Keista, kad iki šiol yra nutylėti kai kurie labai svarbūs aspektai, kuriuos įvardijus būtų sėkmingai išspręstas visuomenėje kilęs ginčas. Naivu būtų galvoti, kad šių aspektų neįžvelgė Panevėžio miesto savivaldybės vadovai, ypač žinant tai, kad jie – architektai. Gal tuomet yra kažkokie kiti povandeniniai niuansai, kurių visuomenei nedera žinoti?

Panevėžio Rožyno mikrorajonas ir ypač šiaurinė jo dalis man pažįstama nuo pat vaikystės, nes gimiau dar tuomet, kai už Jurginų gatvės plytėjo vien tik laukai. Kai pradėjo kilti nauji namai, tetės paklausiau, kodėl paliktas toks platus ruožas tarp Jurginų ir Gamtininkų gatvių? Jis man atsakė, kad čia ateityje planuojama tiesti nauja gatvė. Kad ji bus – žinojo visi, kad ji reikalinga – ir dabar žino visi, bet tai, kuo paviduro dabartinės diskusijos ir bandymai supriešinti visuomenę – sunku protu paaiškinti.

Visiems suprantama, kad Šiaurinė gatvė yra reikalinga, nes žymiai pagerėtų susisiekimas tarp šiaurinės miesto dalies (raudona spalva) ir vakarinės bei rytinės miesto dalies (geltona spalva) (1 pav.). Kadangi tarp šių miesto zonų keliaujantis transportas rinktųsi Šiaurinę gatvę, todėl labiausiai eismo intensyvumas sumažėtų Smėlynės, Pievų ir Vyturio gatvėse.

1 pav. Šiaurinės gatvės nauda - susisiekimo pagerinimas tarp šiaurinės miesto dalies ir vakarinės bei rytinės miesto dalies

Diskusijų objektas yra kokios kategorijos Šiaurinė gatvė turi būti. Šiuo metu visą transporto srautą aptarnauja vienintelė dviejų eismo juostų Smėlynės gatvė. Kadangi Šiaurinė gatvė nuo Smėlynės gatvės nuims tik dalį srauto, todėl logiška manyti, kad Šiaurinei gatvei pilnai užtektų dviejų eismo juostų. Kad Šiaurinės gatvės intensyvumas bus palyginti mažas patvirtina ir 2008 metų Panevėžio miesto bendrojo plano projekto vadovas architektas Augis Gučas: „Manau, naujoji atkarpa nebus itin apkrauta transporto priemonių, tarpmiestinio tranzito, nes keleiviai nuo Pasvalio mūsų miestą apvažiuos vakariniu aplinkkeliu. Šiaurinė tiesiog bus dar viena Panevėžio gatvė, kuria naudosis patys panevėžiečiai. Ji palengvins išvažiavimą iš namų, pagerins susisiekimą su centru, nes bus galimas autobusų eismas“ (<http://www.panevezys.lt/lt/naujienos/siaurine-gatve-miesto-36cd.html>)

Rožyno mikrorajono gyventojų skaičius taip smarkiai neišaugtų, kad prireiktų keturių eismo juostų, nes pagal Panevėžio miesto bendrąjį planą visa ši teritorija priskirta mažo užstatymo intensyvumo zonai

(<http://www.panevezys.lt/lt/veiklos-sritys/architekturos-ir-urbanistikos-skyrius/teritorijuplanavimas-1985/panevezio-miesto-bendrasis-planas/panevezio-miesto-bendrasis-2016.html>)

Šioje vietoje ir kyla pagrindinis klausimas – kodėl Panevėžio miesto savivaldybė taip atkakliai nori patvirtinti B2 kategorijos 4 eismo juostų Šiaurinę gatvę?

(http://www.panevezys.lt/lt/veiklossritys/architekturos-ir-urbanistikos-skyrius/techniniu-projektu-rengimas/informacinispranesimas_22870.html)

Vienintelis logiškas paaiškinimas galėtų būti tai, kad Šiaurine gatve planuojama nukreipti krovinių transportą. Tokį variantą dar labiau sustiprina tai, kad savivaldybė neišsipareigoja Šiaurine gatve uždrausti eismo kroviniam transportui. Pasak administracijos direktoriaus Rimanto Paužos, „Savivaldybė sieks, kad sunkiasvoris transportas ja nevažinėtų“

(<http://www.panevezys.lt/lt/naujienos/siaurine-gatve-miesto-36cd.html>)
Suprantama, kad nenorėdama į ugnį pilti dar daugiau žibalo, savivaldybė to garsiai neafišuoja.

Panagrinėkime kokiais atvejais Šiaurinė gatvė galėtų pasitarnauti kroviniam transportui. Iš Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos pateikiamų 2016 m. vidutinių metinių paros eismo intensyvumo duomenų

(<https://lakd.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/eismointensyvumas/vidutinis-metinis-paros-eismo-intensyvumas-2016-m>) matyti, kad šiaurinėje miesto dalyje didžiausias krovinių transporto priemonių eismo intensyvumas yra (2 pav.):

- Panevėžio aplinkkelio šiaurinėje dalyje (2441)
- Kelyje Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys ties Vaivadais (869)
- Kelyje Panevėžys-Pasvalys-Ryga ties Piniava (417)

2 pav. Krovinių transporto priemonių vidutinis metinis paros eismo intensyvumas 2016 m.

I atvejis. Šiaurine gatve galėtų judėti tranzitinio krovinių transporto priemonių srautas tarp kelio Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys ir kelio Panevėžys-Šiauliai (raudona linija), nors šį srautą būtų galima nukreipti Kerbedžio ir Janonio gatvėmis (geltona linija) (3 pav.)

3 pav. Tranzitinio krovinių transporto priemonių srauto tarp kelio Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys ir kelio Panevėžys-Šiauliai alternatyvos

II atvejis. Kitas galimas Šiaurinės gatvės tranzitinio krovinių transporto priemonių srautas galėtų būti tarp kelio Anykščiai-Troškūnai-Panevėžys ir kelio Panevėžys-Pasvalys-Ryga (4 pav.)

4 pav. Tranzitinio krovinių transporto priemonių srautas tarp kelio Anykščiai-Troškūnai-Panevėžys ir kelio Panevėžys-Pasvalys-Ryga

Panagrinėkime krovinių transporto susisiekimą su miesto pramonės ir sandėliavimo zonomis. Šalia Šiaurinės gatvės yra dvi Panevėžio pramonės ir sandėliavimo zonos – šiaurės vakarinė ir šiaurės rytinė. Jas abi jungia geležinkelis ir B2 kategorijos Kerbedžio ir Janonio gatvės. Akivaizdu, kad Šiaurinė gatvė čia neatlieka didelio vaidmens (5 pav.)

5 pav. Panevėžio šiaurės vakarinės ir šiaurės rytinės pramonės ir sandėliavimo zonų jungtis

III atvejis. Panašiai kaip ir I-ajame atvejuje, Šiaurinė gatvė galėtų judėti krovinių transportopriemonių srautas tarp kelio Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys ir Panevėžio šiaurės vakarinės pramonės ir sandėliavimo zonos (raudona linija), nors šį srautą būtų galima nukreipti Kerbedžio ir Janonio gatvėmis (geltona linija) (6 pav.)

6 pav. Krovinių transporto priemonių srauto tarp kelio Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys ir Panevėžio šiaurės vakarinės pramonės ir sandėliavimo zonos alternatyvos

IV atvejis. Panašiai kaip ir II-ajame atvejuje, dar vienas galimas Šiaurinės gatvės krovinių transporto priemonių srautas galėtų būti tarp kelio Panevėžys-Pasvalys-Ryga ir Panevėžio šiaurės rytinės pramonės ir sandėliavimo zonos (7 pav.)

7 pav. Krovinių transporto priemonių srautas tarp kelio Panevėžys-Pasvalys-Ryga ir Panevėžio šiaurės rytinės pramonės ir sandėliavimo zonos

Kaip matosi iš pateiktų Šiaurinės gatvės panaudojimo kroviniams transportui atveju, tik du iš jų – II-asis ir IV-asis neturi alternatyvių variantų, o I-ajame ir III-iajame kaip alternatyva galėtų būti Kerbedžio ir Janonio gatvės. Tačiau yra dar geresnis sprendimas.

Panevėžio rajono bendrajame plane

(http://www.panrs.lt/architektura/bendras_planas/sprendiniai.htm) yra numatytas Panevėžio šiaurinis aplinkkelis nuo Paliūniškio iki Ūtos (raudona punktyrinė linija), sujungiantis kelią Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys su dabartiniu Panevėžio aplinkkeliu (8 pav.)

8 pav. Projektuojamas Panevėžio šiaurinis aplinkkelis

Panevėžio šiaurinis aplinkkelis ne tik ženkliai sumažins transporto srautus Vaivaduose, bet ir nuo krovinių transporto visiškai išlaisvins Šiaurinę gatvę ir Smėlynės gatvę nuo pat Piniavos (9 pav.). Tuo pačiu sumažės srautai ir Kerbedžio bei Janonio gatvėse, nes jos bus naudojamos tik vidiniam susisiekimui tarp Panevėžio šiaurės vakarinės ir šiaurės rytinės pramonės ir sandėliavimo zonų (5 pav.)

9 pav. Krovinių transporto priemonių srautai nutiesus Panevėžio šiaurinį aplinkkelį

Akivaizdu, kad viską sėkmingai išsprendžia Panevėžio šiaurinis aplinkkelis, todėl užtenka dviejų eismo juostų C1 kategorijos Šiaurinės gatvės, skirtos tik lengvajam transportui. Dviejų eismo juostų gatvė būtų siauresnė nei keturių eismo juostų gatvė, todėl eitų toliau nuo gyvenamųjų namų, o laisvą plotą būtų galima ne tik apželdinti, bet ir pritaikyti Rožyno bendruomenės reikmėms – įrengti vaikų žaidimų, krepšinio, futbolo, bendruomenės susirinkimų ir švenčių aikšteles (žr. kokią gražų parkelį šalia planuojamos Šiaurinės gatvės įsirengusi Liekupio bendruomenė).

